

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1076/2024
17.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Катарине Шелмић Уњић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 4К бр. 442/23 од 26.03.2024. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 103/24 од 14.06.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Катарине Шелмић Уњић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу 4К бр. 442/23 од 26.03.2024. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 103/24 од 14.06.2024. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу 4К бр. 442/23 од 26.03.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 10.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико у датом року казну не плати иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом, окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка, како је то прецизно наведено у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 103/24 од 14.06.2024. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Катарине Шелмић Уњић и пресуда Основног суда у Крушевцу 4К бр. 442/23 од 26.03.2024. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Катарина Шелмић Уњић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер изрека првостепене пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, за које дело је окривљени оглашен кривим. Томе у прилог бранилац наводи да је првостепени суд само утврдио да је изјава окривљеног увредљиве природе и да је окривљени био тога свестан, али није утврдио да су наведене чињенице изнете у намери омаловажавања, при чему је требало ценити објективно да ли је изјава омаловажавајућа, према свим околностима, а уз то ово кривично дело се, по наводима браниоца, може извршити само са умишљајем, чије постојање у конкретном случају није доказано. Осим тога, по наводима браниоца постојао је основ за примену члана 170. став 4. КЗ, с обзиром да је окривљени као члан Црвеног одбора и благајник за цркву Св. Петра и Павла у ... на састанку Црквеног одбора, дакле јавном скупу, у оквиру своје дужности, рекао да је приватни тужилац продао блокове који су били донирани цркви и при том образложио од кога је ову чињеницу сазнао, те је окривљени своју изјаву дао у заштити оправданих интереса и одбрани права.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване и налази да су, супротно наводима изнетим у захтеву за заштиту законитости, у чињеничном опису радње извршења датом у изреци првостепене пресуде назначене све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом. У изреци првостепене пресуде означене су како објективне околности у односу на радњу извршења која се у конкретном случају састоји у увреди оштећеног – приватног тужиоца, да се окривљени у присуству свештеника и чланова Црквеног одбора обратио приватном тужиоцу ББ рекавши му да је на „лоповски начин продао црквене блокове“, а које речи објективно посматрано представљају увреду, односно изјаву омаловажавања приватног тужиоца и непоштовање његовог достојанства, које су код приватног тужиоца изазвале осећај увређености, а тако и субјективне, које се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног управљеног на

извршење кривичног дела у питању („у стању урачунљивости, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан да је његово дело забрањено и хтео његово извршење, умишљајно увредио приватног тужиоца тако што...“).

Такође, Врховни суд указује, а насупротив наводима захтева, да намера омаловажавања није законско обележје кривичног дела увреда, већ је ставом 4. члана 170. КЗ, предвиђен основ искључења постојања кривичног дела у ситуацији када је увредљива изјава дата, између осталог и у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, под условом да се из начина изражавања или других околности види да то није учињено у намери омаловажавања, што нижестепени судови, у конкретном случају, нису нашли.

Осим тога, бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена и битна повреда одредба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, јер је изрека пресуде неразумљива, а осим тога и на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер је изрека пресуде противречна разлозима пресуде, у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама, а разлози наведени у пресуди који се односе на одлучне чињенице потпуно су противречни.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то је у односу на ове повреде захтев за заштиту законитости Врховни суд оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**